

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ HONAZ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN MUHASEBE EĞİTİMİNE VE MESLEĞE BAKIŞ AÇILARININ ARAŞTIRILMASI*

Yrd. Doç. Dr. Emin YÜREKLİ**

Muhasebe Bilim
Dünyası Dergisi
Mart 2017; 19 (1); 319-339

319

ÖZ

Meslek yüksekokulları, özellikle KOBİ'lerin nitelikli ara eleman ihtiyacını karşılamada önemli bir rol üstlenmektedir. Muhasebe ile muhasebe ve vergi uygulamaları programları yetiştirdikleri meslek elemanları ile KOBİ'lerin ve diğer işletmelerin bu amacına önemli ölçüde hizmet etmektedirler. Bu araştırmada, öğrencilerin cinsiyet, sınıf, bölümü isteyerek tercih etme, ailede muhasebe meslek mensubunun bulunması, mezun durumunda bu mesleği uygulama isteği gibi değişkenler bakımından farklılıklarını araştırmaya yönelik t-testi yapılmıştır. Araştırmada yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin beklentilerinin büyük bir çoğunluğunu muhasebede belge düzeni ve sahadaki mesleki uygulamaların ders saatinin artırılması, Türk Ticaret Kanunu ile Vergi Usul Kanununun dersin içeriklerinde daha kapsamlı anlatılması yönünde görüş bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Eğitimi, Muhasebe Mesleği

JEL Sınıflandırması: M40, M41

RESEARCH ON THE ACCOUNTING EDUCATION AND VOCATIONAL PERSPECTIVES OF PAMUKKALE UNIVERSITY HONAZ VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS

ABSTRACT

Vocational colleges play an important role in meeting the need for qualified staff, especially SMEs. The accounting, accounting and taxation programs serve and for SMEs and other businesses for this purpose. In this study, a t-test was conducted to investigate the differences in terms of variables such as gender, class, willingness to choose students, finding a professional accountant in their family, and requesting to apply this profession in case of graduation. Face-to-face survey method was used in the research. According to the results of the research, a majority of the students' expectations were expressed in the way of increasing

* Makale gönderim tarihi: 24.11.2016; kabul tarihi:08.02.2017

** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
eyurekli@pau.edu.tr

the number of hours of the document practice and the field of professional practices in the account in the context of the Turkish Commercial Code and the Tax Procedures Law.

Keywords: Accounting Education, Accounting Profession

JEL Classification: M40, M41

1. GİRİŞ

Küresel rekabet ülkeleri her alanda zorladığından nitelikli ve iyi yetişmiş insan gücüne yatırım yapmayı kaçınılmaz hale getirmiştir. Türkiye'nin de değişen yenedünya düzenine ayak uydurabilmesi için mesleki ve teknik alanda iyi eğitim almış, donanımlı, analiz ve sorgulama gücü yüksek insan gücüne ihtiyacı vardır.

Sanayi devriminden sonra ülkeler teknolojiye yatırım yapmaya başlamışlar ve üretim sistemlerini de buna göre kurgulamaya çalışmışlardır. Teknolojik yatırımların yetişmiş insan gücü ile daha etkin kullanılması ve üretim sistemlerinin de bu şekilde kurgulanması sonucunda, yetişmiş nitelikli insan gücü ihtiyacı doğmuştur. Bu nedenlerden dolayıdır ki güçlü sanayi aynı zamanda teknolojik ve bilgi olarak oldukça donanımlı insan gücü ihtiyacını da beraberinde getirmiştir.

Türkiye'de meslek yüksekokulları nitelikli ve donanımlı insan gücü yetiştirilmesi misyon ve görevini üstlenmektedir. Meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin teknolojik ve bilgi olarak yüksek donanımlı olarak mezun olmaları ülkelerin kalkınmalarında büyük bir görev üstlenmektedirler.

Sanayinin istediği ara eleman ihtiyacının daha çok meslek yüksekokullarından mezun bireyler tarafından karşılanabilmesi için; sanayinin isteği doğrultusunda ara eleman yetiştirmenin yanında, sanayinin mevcut yapısının gelişimine katkı sağlamak için güncel ve çağdaş bilgi ile destekleneceği bir eğitim sisteminin meslek yüksekokullarına kazandırılması gerekmektedir. Bu nedenle meslek yüksekokullarındaki ders müfredatlarının çağdaş bilgi sistemleri ile donatılması ve öğrencilerin meslek yüksekokullarında öğrenim gördükleri bölümleri ile ilgili beklentilerinin de araştırılması bu bağlamda önemlidir. Sektörlerin beklentileri ile öğrencilerin beklentileri entegre edilmeleri ve özellikle uygulamalı derslerin bu yönde öğrencilere verilmesi sistemin sorunsuz ilerleyebilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmada öğrencilerin meslekten neler beklediği araştırılmakta ve bu beklentileri hangi faktörlerin etkilediği tespit edilmeye çalışılmıştır.

2. TÜRKİYE'DE MUHASEBE EĞİTİMİ

Türkiye'de 1868 yılında kurulan “Mekteb-i Mülkiyeyi Şahane” ile başlayan ilk muhasebe eğitimi 1883 yılında kurulan “Hamidiye Yüksek Ticaret Mektebi”nde devam etmiş, Cumhuriyet döneminde üniversitelerde muhasebe eğitimi veren kürsüler kurulmuş, 1960'lı yılların başlarından itibaren de bu eğitimi veren okulların sayısı hızla artmıştır (Dinç 2008, 93). Türkiye'de muhasebe mesleğini icra edebilmek için, muhasebe eğitiminin lisans ve lisansüstü düzeyde verildiği bir eğitim kurumundan mezun olma zorunluluğu bulunmaktadır. Türkiye'de muhasebe eğitimi, Ticaret Liseleri, Meslek Yüksek Okulları, Fakülteler/Yüksekokullar ve Sosyal Bilimler Enstitüleri tarafından verilmektedir.

Ticaret liselerinde 3 yıllık eğitimin sonunda öğrencilere muhasebe mesleği ile ilgili temel bilgiler kazandırılmaya çalışılmaktadır. Ön lisans düzeyinde eğitim veren Meslek Yüksek Okullarının Muhasebe Programlarında 2 yıllık eğitimin sonunda muhasebe alanında ara eleman yetiştirilmektedir. Hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi ve siyasal bilgiler dallarında eğitim veren fakülte ve yüksekokullarda; muhasebe, finans, pazarlama, iktisat, maliye, hukuk gibi farklı alanlarda 4 yıl süre ile öğrencilere formasyonlar kazandırılmaktadır. Lisans düzeyinde eğitim veren bu okullara lise veya ön lisans diploması olan öğrenciler girebilmektedir. Akademik eleman yetiştirilmesinin asıl amaç olduğu Sosyal Bilimler Enstitülerinin Yüksek lisans ve Doktora programlarında zorunlu/seçmeli olarak muhasebe ile ilgili eğitim verilmektedir (Dinç 2008, 94).

Muhasebe mesleğini icra edebilmek için söz konusu eğitim kurumlarından lisans ve lisansüstü diploma aldıktan sonra muhasebecilik sertifikası alınmalıdır. Bunun için, mezuniyetten sonra, fakülteler için 3 yıl staj yapmak gerekir. Yüksek lisanstan mezuniyette staj 1 yıl kısaltmakta doktora programlarında mezuniyette 1,5 yıl kısaltılmaktadır. Bu staj süreci sonunda yapılacak yeterlilik sınavlarından başarılı olanlar, mesleki yeterlilik sertifikasını almaktadırlar.

Teknolojik gelişmeler ve yoğun rekabet iş dünyasında nitelikli insan ihtiyacını artırmış dolayısıyla muhasebe eğitimini önemli hale getirmiştir. Muhasebe meslek

eğitiminin temel hedefi, mesleğe ilişkin finansal bilgileri kullanabilecek kişileri eğiterek finansal bilgi kullanım becerisinin kazandırılmasıdır.

Gelişmiş ekonomilerde hizmet sektörü istihdamın ve Gayrisafi Yurt İçi Hasıla'nın önemli ve büyüyen bir parçasıdır. Bu yüzden hizmet sektörünün toplam başarısı genel ekonomik performans içinde önemli bir yer tutar. Hizmet sektörü içinde yer alan muhasebe mesleğine ilişkin muhasebe eğitimi Türkiye'de Ticaret Meslek Liselerinde, Meslek Yüksekokullarının Muhasebe Programlarında ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinin hemen hemen tüm programlarında yapılmaktadır(Kuşat, 2014).Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde işletmelerin muhasebe bölümlerinde çalışan vasıflı ara eleman ihtiyacını karşılamakta Meslek Yüksekokulları önemli bir yer tutmaktadır (Albez ve Bilici 2012, 383).

Meslek yüksekokullarının kuruluş misyonu, toplumun ve işyerlerinin arzu ettiği yetişmiş insan gücüne olan ihtiyacın karşılanmasıdır. Mesleki ve teknik eğitimlere ağırlık verilerek, programını tamamlayan kişilerin iş dünyasındaki yerini alması amaçlanır. Üniversitelere bağlı meslek yüksekokulları (MYO.), iş ve ekonomi dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli meslek elemanlarının yetiştirilmesini planlamıştır(Gençoğlu ve İşseveroğlu 2010, 29).Meslek Yüksekokullarının öğrenciler tarafından en çok tercih edilen programlarından biri de muhasebedir. Programın amacı; sanayi, ticaret, hizmet işletmeleri ve finansal kurumların ön muhasebe ve muhasebe ile ilgili ara eleman ihtiyacını karşılayacak vasıflı elemanlar yetiştirmektir (Albez ve Bilici 2012, 384).

İşletmelerin ekonomik faaliyetlerine ilişkin finansal sonuçlar; yatırım aşamasından başlayarak faaliyetlerin sürdürülmesi, rekabet edebilme, sürekli gelişme ve/veya iflasa kadar bütün süreçlerde ihtiyaç duyulan sağlıklı, güvenilir, tam ve zamanında bilgi muhasebe ve finansman bölümü tarafından hazırlanıp sunulmaktadır. Verilerin bilgiye dönüştürülmesi, gerekli raporların hazırlanması ve ilgililere sunulması nitelikli işgücünü gerektirmektedir. Muhasebe mesleğini icra edenlerin gerek şirkete gerekse topluma karşı sorumluluklarını yerine getirebilmesinde alacağı teorik ve pratik eğitim büyük öneme sahiptir. Nitelikli işgücü girdi, süreç ve çıktı bağlamında; çıktının başka bir ifade ile şirket performansını ortaya koyan bilginin kalitesini etkilemektedir (Karasioğlu ve Duman 2011, 168).

Türkiye’de üniversitelerde ön lisans eğitimini konu edinen çalışmaların yapıldığı gözlenmektedir. Bu çalışmalarda, muhasebe eğitimi, muhasebe eğitiminden işletmelerin beklentileri, öğrencilerinin muhasebe eğitimine ve mesleğe bakışları, muhasebe ve finans eğitime yönelik düşünceleri ve başarıları da ele alınmaktadır.

Ön lisans eğitimini konu edinen çalışmaların muhasebe dersine ve mesleğine ilişkin kısmı daha çok, işletmelerin muhasebe eğitiminden beklentileri (Alkan 2015; Ertuğrul 2016), öğrencilerin muhasebe eğitimine bakışları (Terim ve Öztürk 2009), muhasebe mesleğine bakışları (Albez ve Bilici 2012), muhasebe ve finans eğitime yönelik düşünceleri (Bulca ve Erem 2014) ve muhasebe programı öğrenci başarısı (Kuşat 2014) konularında yoğunlaşmaktadır. Ön lisans öğrencilerinin muhasebe eğitiminden beklentilerini belirlemeye yönelik çalışmaların yok denecek kadar az olması bu çalışmanın temel motivasyonudur.

3. LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Paydaşların ön lisans muhasebe eğitiminden beklentilerinin konu edildiği çalışmalardan bir kısmı şöyle özetlenebilir. Alkan (2015) işletmelerin muhasebe programı mezunlarından beklentilerini, Türkiye’de ön lisans muhasebe eğitimi veren 274 meslek yüksekokulunun, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programlarının web sayfalarındaki ders içeriklerinden içerik analizi yöntemiyle inceleyerek yapmıştır. Temel muhasebe konularında paydaş beklentilerinin karşılandığı ancak, işletmelerin muhasebe ve vergi uygulamaları mezunlarından ofis programlarının kullanımı ve bilgisayarlı muhasebe konularında yasal uygulamalar bakımından yetkinlik beklediği, Ayrıca, Maliyet hesaplarını kullanma ve maliyet sistemlerini tanımlayabilme konusunda yeterli donanım önemli beklentileri arasındadır. Ertuğrul (2016) Ankara Organize Sanayi bölgesinde faaliyet gösteren küçük ölçekli işletmelerin meslek yüksekokulu işletme ve muhasebe alanı mezunlarından beklentilerini tespit ve beklentiler ile eğitimlerin örtüşme derecesini belirleme araştırması yapmıştır. Sonuçta, işletmelerin mevcut ve geçmişteki çalışanlarından/stajyerlerinden MYO muhasebe mezunu/öğrencisi olanlardan bilgi düzeyi olarak memnun ancak yine de istihdam etme konusunda tereddüt yaşadıkları, yabancı dil öğrenmenin katılımcılarca istihdam edilecek personel açısından ilgisiz, bilgisayar bilgisinin önemli olduğu bulgusuna ulaşmıştır.

Öğrencilerin ön lisans programlarındaki muhasebe eğitimine, muhasebe mesleğine bakışlarının araştırıldığı çalışmalardan bir kısmı şöyle özetlenebilir. Bulca ve Erem (2014), Uşak Üniversitesine bağlı 5 adet Meslek Yüksekokulunda işletme yönetimi, bankacılık ve sigortacılık, muhasebe ve vergi uygulamaları, büro yönetimi ve yönetici asistanlığı ve yerel yönetimler programlarında öğrenim gören öğrencilerin muhasebe ve finans eğitimine yönelik görüşlerini tespit çalışması yapmışlardır. Öğrencilerin öğrenim gördükleri programı tercih nedeni olarak meslek sahibi olma, muhasebe ve finans eğitiminin kalitesini belirleyen öncelikli unsurun öğretim elemanlarının kalitesi ve gelecek planlarının ise fakülteye geçiş yapma ön planda olduğunu tespit etmişlerdir. Tugay ve Ömürbek (2014), Mehmet Akif Ersoy Üniversitesindeki meslek yüksekokullarının muhasebe programlarından mezun serbest muhasebecilik stajını başlatmış stajyerleri ve serbest muhasebecilik faaliyette bulunanlar üzerinde, Meslek Yüksekokullarının Muhasebe Programlarında verilen meslek derslerinin uygulamada kullanım düzeyleri ile yeterlilik düzeylerini tespit çalışması yapmışlardır. Muhasebe derslerinde öğrencilere aktarılan konuların büyük bir kısmının uygulamada meslek mensupları tarafından kullanılmakta ve içeriklerinin de yeterli düzeyde sonucuna ulaşılmıştır. Terim ve Öztürk (2009) Celal Bayar Üniversitesi Gördes Meslek Yüksekokulu Muhasebe Programındaki öğrencilerin genel yapısı, programı tercih nedenleri, derslerle ilgili görüşleri ve gelecekle ilgili planlarında meslek yüksekokulunun etkisini araştırmışlardır. Öğrencilerin muhasebe mesleğinin bilginin sürekli yenilendiği ve disiplinler arası ilişkinin yoğun olduğunun bilincinde, verilen eğitimin staj dönemi için yeterli olduğu görüşünde ve meslek elemanı olarak çalışmayı hedeflediklerini belirlemiştir. Eleren ve Kayahan (2007) Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin tüm Meslek Yüksekokullarındaki muhasebe eğitimini öğrenci gözüyle değerlendirdikleri araştırmalarında, muhasebe programında okuyan öğrencilerin sınavsız geçiş sistemiyle bu bölümlere yerleşme avantajlarının bulunması ve geçerli bir meslek edindiren iş olanağı en fazla bölüm olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Meslek Yüksekokulu Muhasebe programlarındaki öğrenci başarı/başarısızlığını etkileyen faktörlerin incelendiği çalışmalar şöyle özetlenebilir. Kuşat (2014), Süleyman Demirel Üniversitesi Eğirdir Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı öğrenci başarısını araştırmış, meslek derslerinin öğrencilere

zor geldiği ve üniversiteye giriş puanı daha yüksek olanların daha başarılı oldukları tespitinde bulunmuştur. Demir ve Çam (2006) meslek yüksekokulu muhasebe programı öğrencilerinin başarılarını olumsuz etkileyen faktörleri araştırmışlar. Başarıyı olumsuz etkileyen en önemli faktörleri; önceki bilgilerin yeterli olduğu görüşüyle derslerin işlenmesi, öğretim elemanlarının dersleri aktarma biçimi ve konularla ilgili somut uygulama eksikliği, mesleğe ilgisizlik ve bölüme zorunlu gelinmesini başarısızlık nedenleri olarak belirlemişlerdir.

Bekçi, Titiz ve Ömürbek (2006) tarafından yapılan çalışmada, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile Süleyman Demirel Üniversitesi'ne bağlı Meslek Yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin Bilgisayarlı Muhasebe Dersine bakış açıları incelenmiştir. Muhasebe dersini alan toplam 748 öğrenciden veri toplanmıştır. Araştırma sonucunda, MYO'nda eğitim gören öğrencilerin fakülte eğitim gören öğrencilere göre bilgisayarlı muhasebe dersini daha yüksek oranda aldıkları, bilgisayarlı muhasebe dersinin haftalık ders saatinin daha fazla olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca bilgisayarlı muhasebe dersinde en fazla paket programların diğer alanlara da entegre edilebileceğinin yanında, Laboratuvarın öğrencilere ders saatleri dışında açık olması ile öğrencilerin sıklıkla uygulama yapabilmelerine, kendilerini deneme fırsatı bulabilmelerine olanak sağlamasından dolayı bilgisayarlı muhasebe dersini alan öğrencilerin mesleki uygulama ve başarılarını arttırdığı tespit edilmiştir.

Çelenk, Atmaca ve Horasan (2010), Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde lisans ve lisansüstü (yüksek lisans ve doktora) eğitimi alan öğrencilerin muhasebe eğitimi üzerine bakış açılarını ölçmeye yönelik bir anket çalışması yapmışlardır. Araştırmaya, Marmara Üniversitesi Türkçe İşletme bölümünde eğitim gören lisans son sınıf öğrencileri, yüksek lisans ve doktora ders aşamasındaki öğrencilerden muhasebe dersi alan 103 öğrenci katılım sağlamıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin muhasebe alanına yönelimlerinin büyük oranda üniversite sırasında olduğu, muhasebe eğitiminden önce farklı bir kariyer planları olduğu, muhasebe eğitimi almalarında muhasebeci tanıdıklarının olmasının etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Karaca, Sürmeli ve Hacıoğlu (2016) tarafından yapılan çalışmada, Türkiye'de lisans düzeyinde verilen muhasebe eğitiminin Uluslararası/Türkiye Finansal

Raporlama Standartlarına uyum derecesinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında, Türkiye'deki devlet ve vakıf üniversitelerinde yoğun olarak muhasebe derslerinin bulunduğu İşletme Bölümlerinin ders planlarında yer alan muhasebe derslerinin içerikleri analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, muhasebe derslerinin içeriklerinin büyük ölçüde Uluslararası/ Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına uygun olmadığı tespit edildiği ifade edilmiştir.

2017/1
326 Koçyiğit, Yalçın ve Mutlu (2017) tarafından, Gazi Üniversitesi İİBF Sağlık Yönetimi bölümü öğrencilerinin ders seçimlerinde muhasebe dersi seçimini etkileyen faktörlerin ortaya konulması, ayrıca söz konusu faktörlerin bazı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığının tespit edilmesi amacıyla bir çalışma yapılmıştır. Araştırmaya, Sağlık Yönetimi bölümünde okuyan 150 öğrenci katılmıştır. Anket çalışması sonucunda, katılımcıların ders seçimlerinde muhasebe dersi seçimi hakkındaki fikirlerinin sadece cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilirken, diğer değişkenler (mezun oldukları lise türü, lisede muhasebe derslerinden birini görüp görmeme durumları, okudukları sınıf, muhasebe dersleri zorunlu olmasa seçmek isteyip istememe durumları) ile anlamlı bir farklılığa ulaşılmamıştır.

Bir diğer çalışmada ise, muhasebe dersini alan öğrencilerin bilgi teknolojisi araçlarından hangisini daha çok benimsediklerini tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında, Atatürk Üniversitesi İİBF işletme bölümü öğrencilerine yapılan anket çalışmasına 223 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin muhasebe eğitiminde hem video, uzaktan ve web tabanlı eğitim ürünlerinin kullanımına hem de geleneksel eğitimle birlikte bilgi teknoloji ürünlerinin kullanılmasına olumlu baktıkları tespit edilmiştir (Serçemeli, Kurnaz ve Özcan 2015).

Gençtürk, Demir ve Çarıkçı (2008) tarafından yapılan çalışmada, MYO'ların işletme eğitimi ile muhasebe eğitimi bölümlerinde okuyan öğrencilerin okudukları bölümlere istekli gelip, gelmedikleri, bu bölümlerin kendilerine hangi imkânları sağlayacağı hakkındaki bilgi düzeyleri, aldıkları muhasebe-finans eğitiminin yeterliliği hakkındaki düşünceleri araştırılmıştır. Araştırma sonucunda, birinci sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun bölüme isteyerek gelmediklerini belirtmişlerdir. Fakat öğrenciler, kazandıkları programın çalışma hayatlarında belirleyici olacağını, almış oldukları eğitimin sosyo-kültürel olarak etkili olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir.

Koçyiğit, Doğan ve Taş (2016) tarafından yapılan çalışmada, Ankara Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi'nde Sağlık Yönetimi Bölümünde (lisans) eğitim gören öğrencilerin, muhasebe derslerindeki başarılarını etkileyen faktörlerle ilgili görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 266 öğrenci katılım sağlamıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin okudukları üniversiteler, mezun oldukları lise türü, lisede muhasebe derslerinden birini görüp görmeme durumları, eğitimlerini tamamladıktan sonra özel sektörde, kamu sektöründe ve akademik alanda çalışmayı düşünüp düşünmeme durumları ile muhasebe derslerindeki başarıları etkileyen faktörler hakkındaki fikirleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanılmadığı belirtilmiştir. Bununla birlikte, öğrencilerin cinsiyetine göre, okudukları sınıfa göre ve muhasebe dersleri zorunlu olmasa seçmek isteyip istememe durumlarına göre ise muhasebe derslerindeki başarıları etkileyen faktörler hakkındaki fikirleri arasında anlamlı farklılıklar olduğuna da belirtilmiştir.

Önlisans muhasebe ve vergi uygulamaları bölümü öğrencilerinin yükseköğretimden beklenti ve motivasyonlarının araştırıldığı nadir çalışmalardan bir kısmı şöyle özetlenebilir. Atmaca ve Coşgun (2014) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ne bağlı meslek yüksekokullarında muhasebe ve vergi uygulamaları bölümü öğrencilerinin yükseköğretimden beklenti ve motivasyonlarını araştırmışlardır. Araştırma sonuçlarında, muhasebe eğitimi benimsemeye motivasyon araçları, muhasebe eğitiminden beklentiler, muhasebe bölümünü seçme nedenleri ve muhasebe eğitime bakış açısı faktörleri arasında doğrusal yönde ilişki tespit etmişlerdir.

Yürekli ve Gönen (2015) yılında yapmış oldukları çalışmada muhasebe meslek mensuplarının teori ile uygulamanın birlikte verilmesi, muhasebede belge düzeni dersinde ise muhasebe bürolarında özellikle kamu ile olan ilişkilerde kullanılan belge, beyanname ve fatura gibi belgelerin üzerinde daha ayrıntılı olarak ele alınmasını belirtmektedirler. Mevcut meslek mensupları bu alanda yetişecek elemanların, ara eleman ihtiyacını karşılaması ve güncel gelişmelerden haberdar olmasını beklemektedir.

4. ARAŞTIRMA VE METODOLOJİ

4.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Pamukkale Üniversitesi Honaz Meslek Yüksekokulu muhasebe ve vergi uygulamaları bölümünde öğrenim gören öğrencilerin meslekten beklentilerinin cinsiyet, sınıf, bölümü isteme durumu gibi değişkenlerce farklılaşp farklılaşmadığı belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma muhasebe bölümü olan diğer meslek yüksekokulunda okuyan öğrencilerin beklentileri ile karşılaştırılması açısından önemlidir.

4.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Pamukkale Üniversitesi Honaz Meslek Yüksekokulu muhasebe ve vergi uygulamaları bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Bu dersi alan öğrenci sayısı 248'dir. Bu değer, araştırmanın evrenini temsil etmektedir.

Anket yönteminin uygulanması gönüllük esasına dayanması ve tüm evrene ulaşmanın güç olması nedeniyle evreni temsil eden bir örneklem alanı belirlenmiştir. Araştırmanın örneklem alanı basit tesadüfi örneklem yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Örneklem büyüklüğü, % 95 güven aralığı ve % 5 hata düzeyinde 154 kişi olarak hesaplanmıştır. Araştırma için 200 anket dağıtılmış ve geri toplanan 188 anketten 165'i geçerli kabul edilerek analiz gerçekleştirilmiştir.

4.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak öğrencilerin aldıkları muhasebe ön lisans eğitimi sonucunda meslekten beklentilerini belirlemeye yönelik 20 ifadeden oluşan anket kullanılmıştır. Anket ilgili literatür taranarak araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Muhasebe ön lisans eğitimi sonucunda meslekten beklentilerini belirlemeye 20 maddenin güvenilirliğini hesaplamak için iç tutarlılık katsayısı olan "Cronbach Alpha" hesaplanmıştır. Anketin genel güvenilirliği $\alpha=0.901$ olarak yüksek bulunmuştur. Anketin yapı geçerliliğinin ortaya koymak için açıklayıcı (açımlayıcı) faktör analizi yöntemi uygulanmıştır. Yapılan Barlett küresellik testi sonucunda ($p=0.000<0.05$) faktör analizine alınan değişkenler arasında ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Yapılan test sonucunda ($KMO=0.836>0,60$) örnek büyüklüğünün faktör analizi uygulanması için yeterli olduğu tespit edilmiştir. Faktör analizi uygulamasında döndürme yöntemi olarak varimax seçilerek faktörler arasındaki ilişkinin yapısının aynı kalması sağlanmıştır. Faktör analizi sonucunda

değişkenler varyansın toplam açıklanma oranı %61.834 olan 5 faktör altında toplanmıştır. Bulunan bu sonuçlara göre ölçek adı ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir araç olduğu anlaşılmıştır.

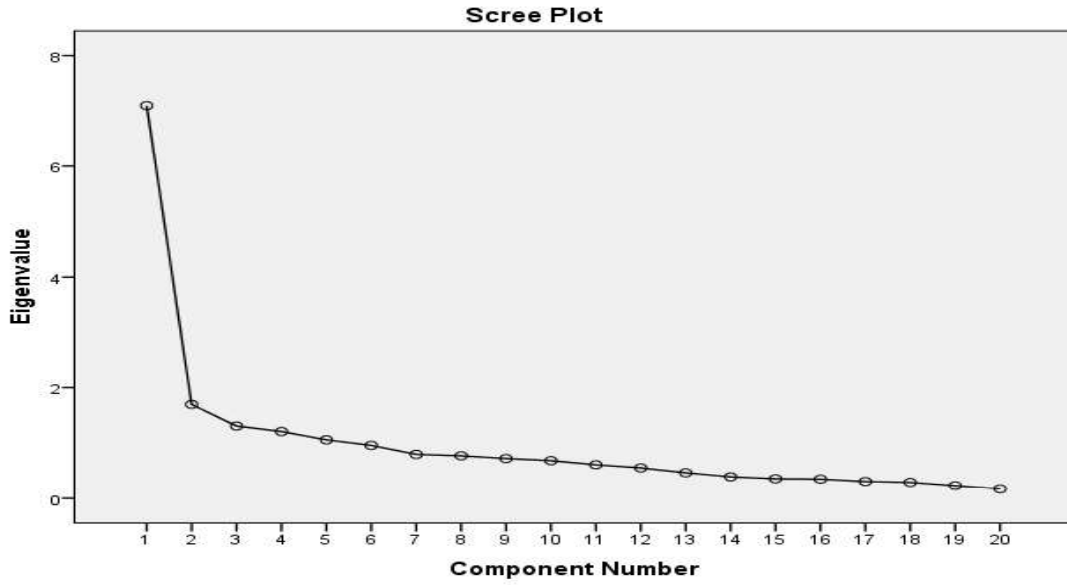
Tablo 9. Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklenti Anketi Faktör Yapısı

Boyut	Madde	Faktör Yüğü	Açıklanan Varyans	Cronbach's Alpha
F1(Özdeğer=7.099)	Belge Düzeni Eğitiminin Uygulamalı Verilmesi	0,710	14,516	0,817
	Meslek Mantığına Yönelik Eğitimlerin Verilmesi	0,628		
	Mesleki Uygulama Sahalarının Arttırılması	0,584		
	Öğretim Elemanlarıyla İlişkilerin Güçlendirilmesi	0,513		
	Küçük Ve Büyük İşletmelere Yönelik Maliyet Yöntemlerine Yönelik Kazanımların Verilmesi	0,458		
	Yasal Dayanaklarla Birlikte Eğitim İçeriğinin Zenginleştirilmesi	0,423		
F2(Özdeğer=1.696)	Güncel Muhasebe Paket Programlarının Uygulamalı Olarak Öğretilmesi	0,739	12,905	0,744
	Ön Lisans Programlarının Mesleğin Bilgi Ve Becerilerini Kazandırmada Yeterli Olması	0,668		
	İş Yaşamında Avantaj Sağlayacak Şekilde Eğitim İçeriğinin Düzenlenmesi	0,635		
	Öğretim Elemanlarının Yeterlilik Düzeyinin Arttırılması	0,582		
F3(Özdeğer=1.306)	İş Hayatı Simülasyonun Yapılması	0,718	12,601	0,720
	Kişiler Arası İletişim Ve Diksiyon Eğitiminin Verilmesi	0,642		
	Mesleki Zorlukların Boyutlarının Anlatılması, Problem Çözme Tekniklerinin Kazandırılması	0,600		
	Verilen Eğitimin İlgili Noktalarında Meslek Etiğine Yönelik Kazanımların Verilmesi	0,561		
F4(Özdeğer=1.207)	Dış Ticaret İşlemleri, Muhasebeleştirme Aşamaları Ve İlgili Başvurular İle İlgili Uygulamalı Eğitim Verilmesi	0,691	12,347	0,745
	Meslekle İlgili Tacirin Ve İşletmelerin Sorumluluklarının Öğretilmesi	0,690		
	Meslek Mensupları İle Daha Fazla İşbirliğinin Yapılması	0,644		
	Eğitimlerin Örnek Olaylar İle Birlikte	0,574		

	Verilmesi			
F5(Özdeğer=1.058)	Mesleki Kariyer Olanaklarına İlişkin Seminer Ve Sempozyumlar Verilmesi	0,818	9,465	0,546
	Bilimsel Atmosferin Yoğunlaştırılması	0,478		
Toplam Varyans %61.834				

Anketin faktör yapısını belirlemek üzere saçılım grafiği aşağıda verilmektedir.

2017/1
330

Şekil 2. Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklenti Anketi Faktör Saçılım Grafiği

Ölçeğin birinci faktörden sonra kırılım gösterdiği ve birinci faktörün özdeğerinin diğer faktörlerin üç katından fazla olduğu saptanmıştır. Bu sonuç ölçeğin tek faktörlü bir yapıda olduğunu göstermektedir.

4.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın sınırlılığı, araştırmanın sadece Pamukkale Üniversitesi Honaz Meslek Yüksekokulunda muhasebe bölümü öğrencilerine uygulanmış olmasıdır. Diğer üniversitelerde yapılan/yapılacak benzer çalışmalarla karşılaştırma olanağı elde edilecektir.

4.5. Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma

kullanılmıştır. Ölçekten alınan puanlar 1 ile 5 arasında değerlendirilmektedir. Bu aralık 4 puanlık genişliğe sahiptir. Bu genişlik beş eşit genişliğe ayrılarak 1.00- 1.79 arası “çok düşük”, 1.80- 2.59 arası “düşük”, 2.60- 3.39 “arası orta”, 3.40-4.19 arası yüksek, 4.20-5.00 arası çok yüksek olarak bulgular yorumlanmıştır (http://www.istatistikanaliz.com/faktor_analizi.asp).

Araştırma sürecinde toplanan veriler SPSS paket programında analiz edilerek verilerin normal dağılıp dağılmadığına bakılmıştır. Analiz sonucunda Kolmogrov-Simirnov sonucunun 0,05’den büyük olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda, verilerin normal dağıldığına ve yapılacak analizlerin “parametrik” analizler olmasına karar verilmiştir. Böylece, iki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi kullanılmıştır.

5. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için, araştırmaya katılan öğrencilerin anketler yoluyla toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlar yapılmıştır.

Tablo 10. Öğrencilerin Tanımlayıcı Özellikleri

Tablolar	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	68	47,9
	Kadın	74	52,1
	Toplam	142	100,0
Sınıf	1	46	32,4
	2	96	67,6
	Toplam	142	100,0
Bölümü İsteme Durumu	Evet	106	74,6
	Hayır	36	25,4
	Toplam	142	100,0
Ailede Muhasebeci Olma Durumu	Evet	33	23,2
	Hayır	109	76,8
	Toplam	142	100,0
Mezun Olunca Muhasebecilik Yapmayı Düşünme	Evet	95	66,9
	Hayır	47	33,1
	Toplam	142	100,0

Öğrenciler cinsiyet değişkenine göre 68'i (%47,9) erkek, 74'ü (%52,1) kadın olarak dağılmaktadır. Öğrenciler sınıf değişkenine göre 46'sı (%32,4) 1,96'sı (%67,6) 2olarak dağılmaktadır. Öğrenciler bölümü isteme durumu değişkenine göre 106'sı

(%74,6) evet, 36'sı (%25,4) hayır olarak dağılmaktadır. Öğrenciler ailede muhasebeci olma durumu değişkenine göre 33'ü (%23,2) evet, 109'u (%76,8) hayır olarak dağılmaktadır. Öğrenciler mezun olunca muhasebecilik yapmayı düşünme değişkenine göre 95'i (%66,9) evet, 47'si (%33,1) hayır olarak dağılmaktadır.

Tablo 11. Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklenti

	N	Ort	Ss	Min.	Max.
İş Yaşamında Avantaj Sağlayacak Şekilde Eğitim İçeriğinin Düzenlenmesi	142	3,803	1,053	1,000	5,000
Ön Lisans Programlarının Mesleğin Bilgi Ve Becerilerini Kazandırmada Yeterli Olması	142	3,528	1,090	1,000	5,000
Güncel Muhasebe Paket Programlarının Uygulamalı Olarak Öğretilmesi	142	4,225	1,006	1,000	5,000
Öğretim Elemanlarının Yeterlilik Düzeyinin Arttırılması	142	3,944	1,044	1,000	5,000
Meslek Mensupları İle Daha Fazla İşbirliğinin Yapılması	142	4,113	0,946	1,000	5,000
Verilen Eğitimin İlgili Noktalarında Meslek Etiğine Yönelik Kazanımların Verilmesi	142	3,838	1,056	1,000	5,000
Meslekle İlgili Tacirin Ve İşletmelerin Sorumluluklarının Öğretilmesi	142	4,092	0,898	1,000	5,000
Dış Ticaret İşlemleri, Muhasebeleştirme Aşamaları Ve İlgili Başvurular İle İlgili Uygulamalı Eğitim Verilmesi	142	3,923	1,039	1,000	5,000
Eğitimlerin Örnek Olaylar İle Birlikte Verilmesi	142	3,958	1,044	1,000	5,000
İş Hayatı Simülasyonun Yapılması	142	3,824	1,040	1,000	5,000
Bilimsel Atmosferin Yoğunlaştırılması	142	3,754	0,983	1,000	5,000
Öğretim Elemanlarıyla İlişkilerin Güçlendirilmesi	142	3,965	0,999	1,000	5,000
Mesleki Uygulama Sahalarının Arttırılması	142	4,162	0,912	1,000	5,000
Meslek Mantiğine Yönelik Eğitimlerin Verilmesi	142	4,070	0,888	1,000	5,000
Küçük Ve Büyük İşletmelere Yönelik Maliyet Yöntemlerine Yönelik Kazanımların Verilmesi	142	3,894	0,873	1,000	5,000
Belge Düzeni Eğitiminin Uygulamalı Verilmesi	142	4,028	1,017	1,000	5,000
Yasal Dayanaklarla Birlikte Eğitim İçeriğinin Zenginleştirilmesi	142	3,951	0,933	1,000	5,000
Kişiler Arası İletişim Ve Diksiyon Eğitiminin Verilmesi	142	3,852	1,072	1,000	5,000
Mesleki Zorlukların Boyutlarının Anlatılması, Problem Çözme Tekniklerinin Kazandırılması	142	4,070	0,950	1,000	5,000
Mesleki Kariyer Olanaklarına İlişkin Seminer Ve Sempozyumlar Verilmesi	142	4,218	0,892	1,000	5,000
Muhasebe Ön Lisans Eğitiminden Beklenti	142	3,961	0,583	2,450	5,000

Araştırmaya katılan öğrencilerin “iş yaşamında avantaj sağlayacak şekilde eğitim içeriğinin düzenlenmesi” ifadesine yüksek (3,803 ± 1,053); “ön lisans programlarının mesleğin bilgi ve becerilerini kazandırmada yeterli olması” ifadesine yüksek (3,528 ± 1,090); “güncel muhasebe paket programlarının uygulamalı olarak öğretilmesi”

ifadesine çok yüksek ($4,225 \pm 1,006$); “öğretim elemanlarının yeterlilik düzeyinin arttırılması” ifadesine yüksek ($3,944 \pm 1,044$); “meslek mensupları ile daha fazla işbirliğinin yapılması” ifadesine yüksek ($4,113 \pm 0,946$); “verilen eğitimin ilgili noktalarında meslek etiğine yönelik kazanımların verilmesi” ifadesine yüksek ($3,838 \pm 1,056$); “meslekle ilgili tacirin ve işletmelerin sorumluluklarının öğretilmesi” ifadesine yüksek ($4,092 \pm 0,898$); “dış ticaret işlemleri, muhasebeleştirme aşamaları ve ilgili başvurular ile ilgili uygulamalı eğitim verilmesi” ifadesine yüksek ($3,923 \pm 1,039$); “eğitimlerin örnek olaylar ile birlikte verilmesi” ifadesine yüksek ($3,958 \pm 1,044$); “iş hayatı simülasyonun yapılması” ifadesine yüksek ($3,824 \pm 1,040$); “bilimsel atmosferin yoğunlaştırılması” ifadesine yüksek ($3,754 \pm 0,983$); “öğretim elemanlarıyla ilişkilerin güçlendirilmesi” ifadesine yüksek ($3,965 \pm 0,999$); “mesleki uygulama sahalarının arttırılması” ifadesine yüksek ($4,162 \pm 0,912$); “meslek mantığına yönelik eğitimlerin verilmesi” ifadesine yüksek ($4,070 \pm 0,888$); “küçük ve büyük işletmelere yönelik maliyet yöntemlerine yönelik kazanımların verilmesi” ifadesine yüksek ($3,894 \pm 0,873$); “belge düzeni eğitiminin uygulamalı verilmesi” ifadesine yüksek ($4,028 \pm 1,017$); “yasal dayanaklarla birlikte eğitim içeriğinin zenginleştirilmesi” ifadesine yüksek ($3,951 \pm 0,933$); “kişiler arası iletişim ve diksiyon eğitiminin verilmesi” ifadesine yüksek ($3,852 \pm 1,072$); “mesleki zorlukların boyutlarının anlatılması, problem çözme tekniklerinin kazandırılması” ifadesine yüksek ($4,070 \pm 0,950$); “mesleki kariyer olanaklarına ilişkin seminer ve sempozyumlar verilmesi” ifadesine çok yüksek ($4,218 \pm 0,892$) düzeyde katıldıkları görülmektedir. Muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti genel düzeyinin yüksek ($3,961 \pm 0,583$) olduğu saptanmıştır.

Tablo 12. Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklentinin Cinsiyete Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklenti	Erkek	68	3,841	0,647	-2,377	0,020
	Kadın	74	4,070	0,497		

Araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe önlisans eğitiminden beklenti puanlarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için uygulanan t-testi sonucunda farklılık anlamlı

bulunmuştur($t=-2.377;p=0.020<0,05$). Kadınların muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanları ($x=4,070$), erkeklerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanlarından ($x=3,841$) yüksek bulunmuştur.

Tablo 13. Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklentinin Sınıfa Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklenti	1,00	46	3,899	0,589	-0,871	0,385
	2,00	96	3,990	0,581		

2017/1
334

Araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanlarının sınıf değişkenine göre istatistiksel olarak farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için uygulanan t-testi sonucunda farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 14. Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklentinin Bölümü İsteme Durumuna Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklenti	Evet	106	4,035	0,547	2,681	0,008
	Hayır	36	3,740	0,636		

Araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanlarının bölümü isteme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için uygulanan t-testi sonucunda farklılık anlamlı bulunmuştur($t=2.681;p=0.008<0,05$).Bölümü isteyenlerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanları ($x=4,035$), bölümü istemeyenlerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanlarından ($x=3,740$) yüksek bulunmuştur

Tablo 15. Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklentinin Ailede Muhasebeci Olma Durumuna Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklenti	Evet	33	3,944	0,512	-0,186	0,852
	Hayır	109	3,966	0,605		

Araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanlarının ailede muhasebeci olma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak

farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için uygulanan t-testi sonucunda farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 16. Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklentinin Mezun Olunca Muhasebecilik Yapmayı Düşünme Durumuna Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Muhasebe Ön Lisans Eğitimi Sonucu Meslekten Beklenti	Evet	95	4,107	0,527	4,555	0,000
	Hayır	47	3,664	0,583		

Araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanlarının mezun olunca muhasebecilik yapmayı düşünme değişkenine göre istatistiksel olarak farklılık oluşturup oluşturmadığını incelemek için uygulanan t-testi sonucunda farklılık anlamlı bulunmuştur ($t=4.555; p=0.000<0,05$). Mezun olunca muhasebecilik yapmayı düşünenlerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanları ($x=4,107$) mezun olunca muhasebecilik yapmayı düşünmeyenlerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanlarından ($x=3,664$) yüksek bulunmuştur.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Ülkemizde ve dünyada sektörlerin ve sanayinin en önemli ihtiyaçlarından birinin nitelikli ara eleman ihtiyacı olduğu bilinmektedir. Nitelik, en genel anlamıyla bir şeyi başka şeylerden ayıran vasıf, kabiliyet ve yetenek anlamına gelmektedir. Bu bağlamda meslek yüksekokullarından mezun kişilerin sanayinin ve sektörün aramış olduğu niteliklerde mezun olabilmeleri için hem Üniversitelere, hem akademisyenlere ve hem de öğrencilere bir takım görevler düşmektedir. Bu çalışmada Pamukkale Üniversitesi Honaz Meslek Yüksekokulu özelinde bir alan araştırması yapılarak öğrencilerin meslekten neler beklediği tespit edilmekte ve bu beklentileri hangi faktörlerin etkilediği incelenmektedir.

Çalışmanın sonuçlarını genel olarak değerlendirecek olursak öğrencilerin mesleki başarılarını etkileyecek bir takım beklentilerinin olduğu gözlemlenmektedir. Bu beklentilerin; mesleki kariyer olanaklarına ilişkin seminer ve sempozyumların daha fazla verilmesi, belge düzeni dersinin uygulama ve saatinin artırılması, meslekle ilgili tacir ve işletmelerin sorumluluklarının öğretilmesi, meslek mensupları ile daha fazla işbirliği yapılarak sahada daha fazla bulunmaları, Türk Ticaret Kanunu ile Vergi Usul

Kanunun dersin içeriklerinde daha kapsamlı anlatılması, iş yaşamında avantaj sağlayacak şeklide eğitim içeriğinin düzenlenmesi gibi beklentilerdir. Çalışmamızda ayrıca, öğrencilerin cinsiyet, sınıf, bölümü isteyerek tercih etme, ailede muhasebe meslek mensubunun bulunması, mezun durumunda bu mesleği uygulama isteği gibi değişkenler bakımından farklılıkları araştırmaya yönelik t-testi yapılmıştır. Kadınların muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanları erkelerin beklenti puanlarından yüksek bulunmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanlarının sınıf değişkenine göre farklılığı anlamlı bulunmamıştır. Öğrencilerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanlarının bölümü isteme durumu değişkenine göre farklılığı incelendiğinde ise anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Öğrencilerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanlarının ailede muhasebeci olma durumu değişkenine göre incelendiğinde ise farklılık anlamlı bulunmamıştır. Öğrencilerin muhasebe ön lisans eğitiminden beklenti puanlarının mezun olunca muhasebecilik yapmayı düşünme değişkenine göre farklılık oluşturup oluşturmadığı incelendiğinde ise farklılık anlamlı bulunmuştur. Bu çalışmada öğrencilerin mesleki beklentilerinin incelediğinde sektörlerin ve sanayinin beklentileri ile doğru orantılı olduğu gözlenmektedir. Bu sonuç öğrencilerin meslekte başarılı olabilmeleri için neler yapması gerektiği bilincini de beraberinde getirmektedir. Öğrencilerin bu bölümü isteyerek gelmesi ve mezun olduktan sonra muhasebe mesleğini seçmek istemeleri meslekten beklentileri konusunda daha bilinçli ve akılcı yol aldıklarını da göstermektedir.

Bu çalışma Türkiye’deki diğer çalışmalara örnek olması ve müfredat geliştirme ve yenileme düşüncesi içerisinde olan diğer meslek yüksekokullarına da örnek olması beklenmektedir.

KAYNAKÇA

- Albez, A. ve N. Bilici. 2012. “Meslek Yüksekokulları Muhasebe Öğrencilerinin Mesleğe Bakışları: Atatürk Üniversitesi’nde Bir Araştırma”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 16 (3).
- Alkan, G. 2015. “İşletmelerin Önlisans Muhasebe Eğitiminden Beklentileri: İzmir’de Bir Araştırma”, Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 17 (1).

- Atmaca, M. ve N. Coşgun. 2014. “Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi’ne Bağlı Meslek Yüksek Okullarında Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyonlarının ve Beklentilerinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma”, Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 4(1).
- Bekçi, İ. ve İ. Titiz. 2006. “Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Bilgisayarlı Muhasebe Dersine Bakış Açılarına İlişkin Bir Araştırma”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, 29.
- Bulca, H. ve I. Erem. 2014. “Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe ve Finans Eğitimi Yönelik Düşünceleri: Uşak Üniversitesi’nde Bir Araştırma”, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7(3).
- Çelenk, H., M. Atmaca ve E. Horasan. 2010. “Marmara Üniversitesi’nde Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Muhasebe Alanına Bakış Açılarının Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma”, Öneri Dergisi, 9(33).
- Demir, M. ve M. Çam. 2006. “Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Muhasebe Öğreniminde Başarılarını Olumsuz Etkileyen Faktörlere İlişkin Bir Araştırma”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, 32.
- Dinç, E. 2008. “Meslek Seçiminde Etkili Faktörlerin İncelenmesi: Meslek Yüksek Okulu- Muhasebe Programı Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma”, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16 (2).
- Eleren, A. ve C. Kayahan. 2007. “Muhasebe Eğitiminin Öğrenci Bakış Açısıyla Değerlendirilmesi ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Meslek Yüksekokullarında Bir Araştırma” Muhasebe ve Denetime Bakış, 23.
- Ertuğrul, A. N. 2016. “İşletmelerin, Önlisans Muhasebe Bölümü Mezunlarından Beklentileri ve Ankara Organize Sanayi Bölgesi’nde Bir Araştırma”, Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 14(2).
- Gençoğlu, Ü. G. ve G. İşseveroğlu. 2010. “Türkiye’de Meslek Yüksekokullarındaki Eğitimin Muhasebe Mesleğine Katkısı Üzerine Bir Araştırma”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, 47.
- Gençtürk, M., Y. Demir ve O. Çarıkcı. 2008. “Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe-Finans Eğitimine Bakış Açıları ve Farkındalıkları Üzerine Bir

- Uygulama”. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 13(1).
- Karaca, N., D. Sürmeli ve S. Hocaoğlu. 2016. “Türkiye’de Lisans Düzeyinde Verilen Muhasebe Eğitiminin Muhasebe Alanında Yaşanan Gelişmeler Işığında Değerlendirilmesi”, Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 30.
- Karasioğlu, F. ve H. Duman. 2011. “Meslek Yüksekokullarında Muhasebe Eğitimi Ve Kalitesi Üzerine Bir Not”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(1).
- Koçyiğit, S. Ç., E. Doğan ve E. Taş. 2016. “Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencilerinin Muhasebe Derslerindeki Başarılarını Etkileyen Faktörlerle İlgili Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma (Ankara Üniversitesi Ve Gazi Üniversitesi Örneği)”, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(16).
- Koçyiğit, S. Ç., G. Yalçın ve B. Mutlu. 2017. “Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencilerinin Ders Seçimlerinde Muhasebe Dersi Seçimini Etkileyen Faktörlerle İlgili Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Gazi Üniversitesi Örneği”, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5(39).
- Kuşat, N. 2014. “Meslek Yüksekokullarında Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Çalışma: Eğirdir Meslek Yüksekokulu Muhasebe Programı Örneği”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, 61.
- Serçemeli, M., E. Kurnaz ve M. Özcan. 2015. “Y Kuşağı Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Bakışı: Atatürk Üniversitesi İİBF’de Bir Araştırma”, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 20(1).
- Terim, B. ve A. Öztürk. 2009. “Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Bakış Açılarının Değerlendirilmesi: Gördes Meslek Yüksekokulunda Bir Uygulama”, Sosyal Bilimler 7(2).
- Tugay, O. ve V. Ömürbek. 2014. “Meslek Yüksekokullarında Verilen Muhasebe Derslerinin Uygulamada Kullanılma Düzeyi ve Yeterliliği Üzerine Bir Araştırma”, Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 7 (3).
- Yürekli, E. ve S. Gönen. 2015. “Muhasebe Meslek Mensuplarının Nitelikli Meslek Mensubu Yetiştirilmesine Yönelik Önlisans Programından Beklentileri”, Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 6(10).

Pamukkale Üniversitesi Honaz Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Ve Mesleğe
Bakış Açılarının Araştırılması

Zeytinoğlu, E. 2012. “Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Motivasyonu ve Beklentileri
Üzerine Bir Araştırma: Dumlupınar Üniversitesi Örneği”, Muhasebe ve
Finansman Dergisi, 53.